

ZOMBOR és VIDEKE

BACS-BODROGH MEGYEI POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség: Csíhás Benő-utca 94. szám.
Kiadóhivatal: Oblát Károly könyvnyomdája.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

A történelem meghamisítása

— vagy korteskedés a kápolnával. —

A katolikus vallás tiszteletben tartását nem úgy szokták terjeszteni és fenntartani, amint azt a kistemetői kápolna alapkövételnek nevezett ceremóniával most tesszük. Komédia ez uraim és nem alapkövétel. A legcsunyább korteskedés a Széchenyi névvel — Széchenyi javára.

Semmi közünk ahhoz, hogy egy familia a temetőben sírbolt gyanánt kápolnát emeltet — és az alapkövételnél a család egy tagja, akinek az Úr Isten az élébe pottyantotta a dusan jövedelmező irodalmi stalletot — azt ünnepélyesen föl is szenteli.

Hogy ez a jó kanonok úr mily irodalmi munkákat végzett — azt kutasza ki más, ahhoz sincs semmi közünk, — de azt már szó nélkül nem hagyhatjuk, hogy mily időben történik az alapkövétel!

Mindenki tudja, hogy Széchenyi József képviselőjelölt Zomborban. Az actió pártja részéről már folyamatban is van. És midőn a választási harc e

városban megkezdődik, ép akkor — és se előbb se később — ezen 6—7 ezer forintba kerülő kápolna alapkövét tesszük le nagy ünnepséggel — előre kihirdetett és dacsodított bunyeváciz választók jelenlétében. Ha nem is lett expressis verbis kimondta: nézzetek a Széchenyiek mind gondoskodnak a li lelki szükségleteitekről — hát oda írják a kápolna falára — olvassák. És csak nem lesztek hálátlanok — másra — és nem Széchenyre szavaztok.

Emeletes palotákat lehetett volna egész nyáron át építeni, de nem egy kis kápolnát. A kápolna alapkövételével mostani ideje tehát kihegyezett célzatosság, — vagyis a kápolnával korteskednek és a vallásra szánt tárgyat a törvény világos íltó rendelkezésének ellenére belevitték a korteskedésbe. Ezt minden higgadtan gondolkozó szabadelvű elme elítéli és méltán megbotránkozik rajta.

De még jobban bizonyítja, ez állításunk igazságát az alapköve belehelyezeti okmány. — Ez egy politikai irat és nem egy kápolna alapkövébe való emléksor. Ezt írták reá: Isten dicsőségére s a zombori r. kath. hívők

lelki szükségleteinek kielégítésére emelte a kápolnát az 1901-ik évben Széchenyi Jenő nagyváradi apát-kanonok. Ezen évben Bács-Bodrogh vármegye és Zombor szab. kir. város polgármestere Hauke Imre és országgyűlési képviselője Széchenyi József volt.

Nohát kérem ez egyszerűen nem igaz! Ez a történelem rut meghamisítása. O Felsőge a király szept. hó 9-én berekesztette az országgyűlést és abban a perczben, — ha csak nem rebbelist akartak belőle csinálni — Széchenyi József úr megszűnt képviselő lenni. Ujra még nem lett megválasztva — az alapkövet pedig szeptember 12-én tették le, mikor ő tehát képviselő sem volt. — Hogy lehet, — mi joga lehet Széchenyiről azt mondani, hogy ő képviselő volt szept. hó 12-én.

Ebből is kilátszik a lóláb, hogy a jó urak, akik az ünnepélyt rendezték, már annyira belovolták magukat a korteskedésbe, hogy a történelem nyílt meghamisításától sem riadtak vissza. Vagy talán oly biztosan tudják, hogy ismét meglesz választva? Semmisse biztos az ég alatt — csak a halál. De hátha más lesz megválasztva, hát ak-

A „ZOMBOR és VIDEKE” TARCZAJA.

A kis varróleány.

Rerere . . . hallatszik a varrógép . . . rerere, és a kis varróleány csak dolgozik tovább rerere.

Ott dolgozik a varrógép előtt. Nem néz sem jobbra, sem balra. Még csak néhány napja, hogy varróintézetbe jár dolgozni és már is szegény kis fejét nehéz gondok gyötrik. Folyton az órára néz, hogy betelik-e már az idő, hogy elmehet-e már, mert az ő aranyos kis Arthúrja bizonyára már várni fogja, hiszen megígérte.

Hogy is volt? O épp a munkába sietett, midőn aztán egy tetőtől-talpig elegáns fiatal ember őt megszólította. Mily boldog is volt ő akkor. Oly szépen beállt hozzá és megígérte, hogy mindig megvárja és hazá kíséri.

Rerere . . . hallatszik a varrógép . . . rerere és Ilonka szorgalmasan tovább dolgozik. Nem figyel a többi társnőire, kik ott mulatnak nevetgélnek. Nem is társalog velük, nem akar ő olyan lenni, mint

amazok, kik minden férfi után szaladnak. Ő csak Arthurt, ki oly szépen beszélt hozzá, szereti. Igen szereti. Érzí mint dobog hevesebben és hevesebben a közeledő idő felé szíve.

Egyszerre csak a főnök nő hangja hallatszik.

— Ilonka! — elkészült a munkával?

És Ilonka fellelzen merengéséből. Sitette viszi a munkát a főnök nő elé.

— Hiszen ezt rosszul csinálta, megmondottam, hogy így és nem úgy kell. Fejtsd fel és csinálja újra.

És Ilonka elszégyenkezve viszi munkáját, hogy felfejtse. Még alig néhány napja, hogy a főnök nő felfogadta 10 korona heti fizetéssel és már is mindent rosszul csinál. Hogyne, mikor az a szép és kedves Arthur, ki hozzája oly szépen beszélt, szívecskéjét elrabolta.

Most nem hallatszik Ilonka varrógépe. Ujra meg kell csinálnia azt, melyet az előbb elrontott. Hiszen az Arthúrja oka neki, mert mindig reá gondolt; de mikor oly szépen beszélt hozzá.

Az óra tizenkét ütése hallatszanak és Ilonka boldogan teszi le munkáját. Gyorsan rendbe szedi ruháját és siet az ő kedves Arthúrja elé, ki bizonyára már türelmetlenül várja őt.

Ott az utca sarkon találkoznak. Arthur ismét oly szépen beszél hozzá, mint először és Ilonka ismét boldog. Oda simul melléje és ábrándos szemével nézi Arthúrját, ki oly egyenesen, büszkén megy mellette. Hogy irigykedhetnek társnői, de ő avval nem törődik. Egész boldog és nem is gondol Arthúrján kívül másra.

Oda érnek ennek a házkapujához. Itt el kell válniok, mivel a házban lakik Ilonka. Kezét oda nyújtja Arthurnak, ki azt erősen megszorítja. Neki nem fáj, hiszen oly boldog, ha látja és kezét megfoghatja. Bár egészen összeszorítaná, ő nem kiabálna, de boldog volna.

Arthur megígéri, hogy este ismét megvárja, hogy akkor több idő van, elmehetnek sétálni. Hogyne, hisz oly boldog ő, ha Arthúrjával hosszabb időt eltölthet, vele sétálhat.

kor még nagyobb a hazugság. Vagy talán akkor kivesszük az alapkövet és a más képviselő nevét írják bele!

Mindezektől ellekintve, a politikai korteskedés mennyire nyilvánvaló, itt mutatja a sértő neglegentia, a mellyel az egyház lett illetve.

Mit keres ott az iraton a főispán, mikor Császa az áldott lelkű kalocsai érsek el lesz felejtve. De különben a régi szokás, tisztesség, és a vallásiránti tisztelet is azt hozza magával, hogy a hitközség plébánosának neve okvetlenül az alapkőiratba betétesse.

Az a tisztelet, a mellyel a hitközség plébánosi állás iránt kell hogy viseltessünk, megköveteli, hogy az ő parochiájához tartozó területen létesülő épület alapkővébe a hivatalos viselő neve ki ne maradjon. Ha pedig kihagyták — mint ahogy itt czélzatosan kihagyták, ugy ez eljárás sérti a katolikus érzületet. Senksem fogja reánk, hogy mi nagy bámulói vagyunk jelenlegi plébánosunknak, de azt a hivatalos az a rangot, azt a tekintélyt látjuk megalázva, a melyet elfoglal, ha így neglegítva lesz.

Es végre jön a legkomikusabb, a végén azt mondja az irat: országgyűlési képviselő Széchényi József volt.

Hát mi a fészkes fenét érdekelheti a késő utókort az, ha majd későn egyszer felnyitja az alapkőbe letett iratot és azt olvassa benne, hogy ki volt a képviselő. Hát már miért nem irtak bele, hogy ki volt a bánáti fertálymester — avagy a bukovácsi csász.

Mi tiszteletünk egész súlyával adózunk Széchényi József ur, nyugdíjazott törvényszéki elnök társadalmi egyéniségének. Hisszük és megvagyunk győződve igaz vallásossága felől is.

Jó ember. — De ne vigyék ez aggasztánt környezetére a politika mezejére, az részére mint eddig se, — úgy ezennel még kevésbé se, részére bábért teremnie. Az ő érdekében a valást ne keverjék bele a korteskedés sakkjába — a történelmet meg ne hamisítsák meg oly kézzelfoghatólag.

Hagyjanak békét ennek a jó öreg urnak, hadj éljen ő köztünk békességgel. — A mult hibákra fátyolt vetünk. Elengedjük neki a beszámolóját is. Több jót fog ő nekünk tenni, ha szépen itthon marad és munkálkodik itthon és városunk előremenetelén mint ott fenn országos dolgokkal vesződve, de a szavazásnál egyebet nem téve. Kisebb kört jól betöltve, mindig hasznosabb és elismerésre méltóbb, mint a nemzet nagy tanácsában ülni tanácsaltanul. Őt próba évek után beláthatta, hogy a politika nem neki való!

Politikai hírek.

* **Búcsúzó főispán.** Báró Vojnits István a verbázi kerület főljánlásától megbetegedett főispán „megrongált egészsége” hirtelen helyreállt és eljött hivatott búcsúzni Zomborba. Hogy a búcsúzás minél csendesebb legyen, elhozatta feketét és azokkal nyargaláz város hozzát a túlboldog híveivel, akik amily bús arczattal búcsúznak tőle, annál nagyobb örömboldogsággal fogják lesni vajjon házuk előtt meg fog-e állni az új főispán sárgáj. Mert vannak ám nálunk nem kis számmal olyanok, kik mindkinek, mindenkor, minden czélra kaphatók. Az egyik szemükkel siratják a távozó főispánt, a másikkal meg leselkednek, ki előtt vágódjanak hasra, — vagy őt dicsőítve, a régi főispánt leszidják a sárga földig. Hozzunk föl példát a közel multból? Ha tetszik — majd megcselekedjük. Egyébként a főispán „véglehetőleg” korteskedik, a volt nemzeti párti jelöltek ellen főispáni hatalmának utolsó mécs-lobbanságig a gyűlölet vezet. A Bánfiysta régi és most is vezető kerületi pártelnökök ki-be járnak hozzá hol az instrukciókat kapják, — a községi jegyzők pedig tizenkint be lesznek rendel-

ve hozzá és koneteljes utasításokat kapnak — az új választási törvény dicsőítője. Amint halljuk, e napokban a hivatalos lapban meg fog jelenni fölümentése, — akkor majd mi elbúcsúzzunk a volt főispántól, mert ily kaliberű főispánunk még nem volt — méltó lesz a megörökítésre, nem csak a főispáni előszoba ottlakába hanem a hírlapiradalomba is. Ott látjuk majd a magánembert, — de itt majd megszólal a főispán

* **Apatini kerület.** Doroszló tiszta magyar község választói Fernbach Péter mellett foglalt állást. O-Szt a párszintén mellette van. Szóntán néhány uri ember kivételével, akik más jelöltek voltak a választók túlnyomó része Fernbach Péter hívei. Pr-g-Sst Iván hol, szervezett a néppárt — de jelöltek nem óhajttak Fernbach ellen. Kupuuszina, Monostorszeg minden esábitás dacára erősen kitart Fernbach mellett, úgy Bezdán magyarjai is. Fernbach pártja e kerületben oly erősen és jól van szervezve, hogy hiába minden intrika, a kerületet bevenni nem lehet, nem is szólván Apatinról hol majdnem az egész község mellette van.

* **Ujvidéken** dr. Nemes Sándor ügyvéd és lapszerkesztőt felléptették függetlenségi programmal, dr. Nemes a jelöltséget elfogadta.

* **Zombor.** Hauke Imre polgármester folyó hó 20-án rendkívüli közgyűlést hívott egybe, az országgyűlést egybe hívó királyi meghívó levelének meghívása tárgyában. — Az egyes város részekben tegnap délután 5 órakor a vendéglőbe egyes urak a következő meghívókat bocsájtották ki: Meghívó. A közlegő képviselőválasztás alkalmával a Széchényi József támogatott szabadelvű párt szombat délután 5 órakor . . . vendéglőben értekezletet tart, a melyre van szerencsém t. cz. ezennel meghívni, kérvény szives megjelenését. Hát micsoda csoda bogár újdími meghívás ez? Hát mikor, hol és ki által lett már jelölve Széchényi József? hogy az őt támogatók lesznek meghíva. Ki látta így feltételek állítani a dolgokat? Hát nem előbb kell a szabadelvű pártot öszszességébe egybe hívni és ott ha úgy tetszik Széchényit jelölni és csak azután lehet szó „Széchényi Józsefet támogató pártól” és városnegyedként gyűlésezni. Különben ezeken a gyűléseken meglátszott az előre elrontott, erőltetett dolog. Nehány jól ismert zombori alak, — ivásra kész néhány szavazó, — semmi lelkesítés, ezek voltak a gyűlések külső képei.

A léposón gyorsan szalad. Az ebéd ott áll az asztalon, de Ilonka egészen megfedkezett róla. Hogyne, mikor mindig csak az ő kedves Arthurjára gondol, ki most is oly szépen beszélt hozzá. Megígérte, hogy este is megvárja és akkor majd emennek sétálni. Mily boldog lesz ő majd akkor! — Egymás mellett, karonfogva haladnak. Nem néznek és nem figyelnek majd senkit. Egymást nézik és egymást figyelik.

— Ilonka, menjél már ebédelni! — hallatszik a mama hangja.

Es Ilonka gyorsan siet ebédelni, nehogy elkéssék a munkából. Az ebéd nem igen izlik neki és a felét otthagya, de mikor az a szép Arthur egész szívét elrabolta.

Rerere . . . hallatszík ismét Ilonka varrógépe . . . rerere és Ilonka ujra dolgozik elhibázott munkáján. Siet, hogy most jól készítse el. Nem fog most Arthurra gondolni, hiszen este ugyis találkozhatnak . . .

— Ilonka megcsinálta már? szól ismét a főnök.

Mindjárt meg lesz, — és sietve dolgozik tovább . . . rerere . . .

Már elkészült volna, de mikor mégis Arthurra gondol, mikor az oly szépen beszél hozzá . . .

Nyolczat út az óra és Ilonka ismét boldogan teszi le munkáját. Nem tudja mi-kép bírta ki ezt a hosszu, unalmas délutánt. Repülve szalad, hogy az ő kedves Arthurjával elmehessen sétálni.

Ott találkoznak ismét a sarkon. Arthur karonfogva és ő — oh ő nagyon is boldog.

Elsétálnak a sötétebb és szűk utcákban, hogy ne lássák őket, sem ők az emberek. Arthur ismét oly szépen beszél hozzá és ő pedig egészen reája, hozzá simul

Tíz órára jár az idő és neki már hazakell mennie. Szegény Ilonka, neki ismét el kell válnia.

A kapunál Arthur megcsókolja arcát és ő — ugy égeti a csók — ismét boldog. Sietve fekszik ágyába. Nem tud aludni. A csók égeti arczát, de ő tűri. Hiszen oly édes volt e csók! Gondolata mindig

Arthurján van, ki holnap és azután és mindig is várni fogja. Egész éjjel róla álmodott. — Hogy mily boldogok voltak. Mindig együtt mentek és jöttek. Csókolództak, ölelték egymást. — Miért nem lehet ez valóban úgy örökké?

II.

Rerere . . . hallatszík a varrógép. . . rerere és Ilonka egykedvűen dolgozik tovább.

Ma hamarább megy el, mint a többiek oh, miért is ment el hamarább? Miért is ment erre? Oh, az ő szegény kis szive.

Amott látja Arthurját, ki mindig oly szépen beszélt hozzá, egy más leánnyal karonfogva menni. Ő reája már nem vár többé. Oh, az ő kis szive! — Miért is ment erre, miért is látta meg? — Miért?

Es sietve rohan haza. Otthon bemegy a szobába, hol nincs senki és egy székere rogyva fejét az asztra hajítja és sir . . . Miért is ment ő akkor arra? oh az ő szegény kis szive? Miért is ment előbb el, ugy nem látta volna? — Miért?! és erős zokogását nem hallja senki.

Elhatározták hogy Széchenyit támogatják. No hát csak vessék jól neki a vállukat, mert bizony őt támogatni kell, hisz maguk is bevallják hogy dülő félben van, — csak el ne bukjanak valamennyien a düledezővel a nagy támogatásban.

* **Kernyajai kerület.** Némely lap a kerület egyik főszolgabíróját Tárcazy Dezsőt említi jelölt gyanánt a kernyajai kerületben. Ugy látszik e hír regisztrálói még a múlt században vannak, — nem tudják, hogy az új választási törvény értelmében ez absurdum. A kerület szabad- elvű párti jelöltje Piukovics József, akinek a kerület községi választói most ajánlják föl a jelöltséget Szabadkán. Hát itt sem volt kerületi nagygyűlés, régi pártelnökség alakult, hanem az egyes községek jelölték Piukovicsot ép úgy mint a topolyaiak, kishegyeseik meg a feketehegyiek, — hát ezen miért nem botránkoznak meg Kulán Mezey uraimék! ? Vagy úgy? a kernyai kerületbelieknek szabad, — mert Bánffyista a jelöltjük — de ugyebár a verbászi kerületben már nem szabad, ha a jelölt volt nemzeti párti. Tegyük el uraim spiritusba a szabadelvűségüket, mondják inkább mi vagyunk akik voltunk, és leszünk akik vagyunk: személyi kultuszt úzó mamelukok.

* **Új főispán.** A félhivatalos Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a rigyiczai kerület képviselőjét, Latinovics Pált emlegetik Bács megye leendő főispánjává. Csak az a kérdés vajjon hajlandó lesz-e az önmálló és körültekintő Latinovics Pál oly helyzetbe bele menni, melynek esadát és hurkait a volt főispán és klikkje részére előre fölállított és elkészített.

* **Tovarisovai kerület.** Mult vasárnap volt Német-Palánkán a szabad- elvű párt képviselő jelölése. Itt kezdtek megtartani a politikai tisztességet, újra alakították a pártot. Michels Károly költé- gyáros indítványára Nagy Dezső ügyvéd lett a pártelnök, jegyző pedig Schüller Antal Gadjobráról. Dr. Jedlicska Béla kir. közjegyző indítványára Gromon Dezsőt újra jelölték. Orulj és légy boldog tovarisovai kerület, hogy Gromon Dezső újra kegyedbe fogadt — bár ő téged egy árva szónyi beszámolóra, so programm beszédre sem érdemesít. Ily körülmények között nem csoda, ha a néppárti Adamovics újdíki ügyvéd pártja erősbö- dik és rendkívül heves küzdelemre lesz kitéve a kerületben.

* **Bedő Albert búcsúja.** Az apatini kerület volt képviselője Bedő Albert úgy ott hagyta választóit, mint szét. Pál az oláhokat. Magas szárnyalású levélben — mert most az a divat a kulai eset óta, — azt mondja zbogom apatiniak nektek, stüssétek meg a kerületeket de a hivatalnokaitokat is. O miattuk és helyettük én igyam meg a levét, és megbukjak, hát inkább „más kerületben lobogtatom a szabadelvűség zászlaját”, nem akarok Matlekovics collega sorsára jutni. Az apatiniak e levélre meg vannak hatva — el- teszük emlékül quarglit bepakolni.

* **Visszahelyezés eredeti ál- lás pontra.** Lapunk utolsó számában szószertint azt írta: vannak akik a kernyajai kerületben) Balogh Ernő zombori ügyvéd felépítését óhajtják, mivel Baloghynak killeurája révén nagy és be- folyásos összeköttetései vannak e kerületben. Erre egy helyi lap a következő hírt hozza: A „Zombor és Vidéke” legutóbbi számában oly hír van, hogy a kernyajai kerületben vannak, a kik az én képviselő- felépítésemet óhajtják. Félreértések elkerülése végett kijelentem, hogy én Piukovics Józseffel szemben se sem szándé- koztam, se nem szándékozik képviselője- lőtül fellépni, sőt, ha Piukovics Józsefnek rá szüksége lesz, e kerületben levő össze- kötéseimet és befolyásomat teljes öröm-

mel és egész odaadással érvényesítenem Piukovics József érdekében. Dr. Balogh Ernő. No hát mi igen rigorozusok vagyunk a mi híreinkkel szemben. Amit mi hírül adunk az úgy van, abból mi nem alkudo- zunk le semmit, hanem azt, ha csak az igazság fegyverével meg nem cölfolják — nem engedünk egy jótát se. Ep ezért e hírtünkét föntartjuk egész terjedelmében Balogh úr nyilatkozata daczára. Az nekünk közömbös, hogy Balogh úr így ad- ja tudtára olvasó közönségének, hogy ő róla is szó esik a kernyajai kerületben, — de nem elég akarni vagy nem akar- ni képviselő jelöltnek föllépni. Mert a je- lölt sehem lép fel, ha akarna is, mert azt fölléptetik a választók. Akit pedig még nem kértek föl — csak emlegetik — an- nak nincs joga úgy beszélni nem szándé- koztam és nem szándékozik föllépni! Kül- önben mi ezt sohasem állítottuk ő róla, kár tehát oly vehemensen nyilatkozni.

* **Zombor.** A szabadelvű párt ma vasárnap d. u. 3 órákor a Vadászkürt szállóiban nagy értekezletet tart.

* **Kula-verbászi kerület.** Dr. Hadzsy János ellen kormánypárti machina- tio folytán Kármán Lajos mellé dr. Kemé ny Miklóst budapesti ügyvédet léptették fel Kossuth párti programmal. Így egy helyett kettőt fog dr. Hadzsy egyszerre elbuktatni.

* **Kernyajai kerület.** Oriási plak- kátok hirdetik, hogy a néppárt sorakozzon Széchenyi Jenő kanonok jelölése köré.

* **Tovarisovai kerület.** Gromon Dezső ellen Milojevics Milo újdíki ügy- véd fellépett nemzetiségi programmal.

* **A zentai szabadelvűpárt** vasárnapra nagygyűlést hitt egybe, me- lyen Széll Kálmán politikája alapján jelöl- tet állitanak Bartha Miklós ellen, kinek érdekében nagy tevékenységet fejt ki a függetlenségi párt. A gyűlést dr. Huszagh ügyvéd és elvtársai hívták egybe. Bartha Miklós folyó hó 22-én mondja program- beszédjét Zentán, hol fényes fogadtatást készítene részére.

* **A kernyajai választókerü- lethez** tartozó Csonopla község folyó hó 7-én tartott rendkívül látogatott értekez- letén Piukovich József volt képviselőt egyhangulag és nagy lelkesedéssel újra jelölték. Ellenjelöltje eddig nincs.

* **Rigyiczai kerület.** Latinovics Pál folytatva megkezdett körúriút kerüle- tében. Sztanisics községben Büchler Vil- mos takarékpénztári igazgató, ki a nagy számmal egybegyűlt választók előtt zajos tetszéssel kísérvé, ismertette Latinovics Pálnak a haza, megye és választó kerüle- te érdekében kifejtett buzgó tevékenysé- gét és újra fölkerzte a jelöltség elfogadá- sára. Erre Latinovics zajos éljenzés mel- lett kijelenté, hogy a jelöltséget elfogad- ja és igen jó hatást tett azon kijelentése — mely megeszerte múltán elismerést fog kelteni; — a földmivelésügyi és kereske- delmi politikáról szólvá, hangoztatta, hogy e két gazdasági ágak harmonikus együtt- működése érdekében, minden föle telhe- tőt el fog követni, mert meggyőződése, hogy úgy a kereskedelem, mint az ipar és földmivelés érdekeit egyforma támoga- tásban kell részesíteni. Különben utalt „Nyílt levelére” — hol részletesen beszám- olta és abban le is van fektetve jövőndi programja: Széll Kálmán elveit szívvel- lélekkel támogatja. Végül dr. Heller köz- ségi orvos megköszönte Latinovics megje- lenését. — Latinovics egyhangú megvá- lasztása biztos.

* **Hódsághi kerület.** A hódság- hi kerületben nagy a ribillió — már arról

is beszélnek, hogy dr. Molnár el is bukhat- ták. — Azelett az illetet elképzelni is fel- ségsértéssel volt határos és az rögön ki esett a főispán gratiájából. Amint bennün- ket értesítenek, Ertl János emberei ez egy- szer nem ismerek tréfát és megeléglé- ték a Xaveri regimét, megfogják semmi- síteni a lovag korszakot.

* **Kulpini kerület.** Dr. Ivanovics István és Mihajlovics Kornél volt fő- szolgabíró küzd itt egymás ellen szabad- elvű párti programmal. Aki többet tud köl- teni, az lesz itt a vivat. Eddig Mihajlovics forba van.

* **Titeli kerület.** Zákó István dr. pártja csüggedni kezd, — mert a köz- pontból az igért segély és támogatás ké- sik, — míg Ivanovics József dr. emberei elaraszították a kerületet és eredményesen kapacitálják Zákó volt hivatát a má- sik táborba. Ha nyomós segély nem jön, úgy Zákó elbukik, bár a hivatalos appa- ratus mellette dolgozik.

Hirek.

* **Kinevezés.** A szegedi kir. itélő tábla elnöke Bodnár Gábor végzett joghall- gató o-futtaki lakost a vezetése alatt álló királyi itélő tábla kerületébe díjtalan jog- gyakornokká nevezte ki.

* **Hivatalvizsgálat.** Fabinyi, a szegedi tábla új elnöke e héten városunkban fog időzni néhány napot — a vezetése alatt álló hivatalokat megvizsgáló. Hányadik táblai elnök lesz ő, aki a tarthatlan, rossz járásbírósi hivatal helyiségek sanalását megfogja igérni.

* **Ló- és ügetőverseny.** A Bács- Bodrogh vármegyei Gazdasági Egyesület Zomborban, 1901. évi október hó 13-án löversenyt rendez, amelynek versenyszámai a következők: 1. Bács-Bodrogh vármegyei mezőgazdák sikversenye. 2. Sikverseny. 3. Akadályverseny. 4. Hölgyek díja. (Sik- verseny) 4. Vigaszverseny. — Ugyancsak Zomborban, 1901 évi október hó 12-én ügetőverseny lesz, melynek sorrendje a következő: 1. Uri-ügetőverseny egyes fo- gatokkal. 2. Fiakker verseny kettős fo- gatokkal. Mindkét versenyhez nevezni lehet Gyorgyovánkszy György versenytútkárnál Zomborban, ahol a téték a nevezéssel együtt lefizetendők. Nevezési záróra 1901. évi október hó 10-én esti 9 óra. A hölgyek díja, igen szép kivitelű két ezüst tálcza lesz, melyre úgy a helybeli mint a vidéki hölgyek megkezdték az adomány gyűjtéssel az adakozást is.

* **Kereskedelmi és ipaka- marai ülés.** A szegedi kereskedelmi és ipakamara 1901. évi szeptember hó 16-án fél 2 órákor a kamara székház ter- mében ülést tart.

* **Pályázat.** A zombori kir. pén- zügyigazgatóságnál fogalmazói állásra pá- lyázat van hirdetve.

* **Közjegyzők közgyűlése.** Va- sárnap délelőtt tartották meg Szegeden évi közgyűlésüket a szegedi közjegyzői kamarához tartozó kir. közjegyzők. A köz- gyűlésen ismertették a kamara múlt évi jelentését, megállapították a jövő költség- vetést, végeztül pedig a választásokat ejtették meg. A választások befejezése után a megválasztott kamarai tagok tartot- tak ülést, megalakították a kamarát és megválasztották az új tisztviselőket. A köz- gyűlés lefolyásáról és a kamara megalaki- tásáról tudósításunk ez: A kir. törvény- szerk polgári osztályának emeleti tanács- termében folyt le a kir. közjegyzők ülése. Megjelentek a közgyűlésen: Abafy Aurél (Szeged), Bolyó Kálmán (Szentes), Bod- rogi Gyula (Baja), dr. Flatt Viktor (Sza- badka), dr. Heinrich István (Csongrád), dr. Kern Lajos (Bács-Topolya), Kósa Mik-

lós (Títel), Mezey Zsigmond (Bács-Kula, Széll Akos (Szeged), Szentes Vidor (Makó), Szilágy János (Ujvidék), Vissy Károly (O-Becse). A közgyűlést Széll Akos kamarai elnök nyitotta meg; Szentes Vidor kamarai titkár pedig a kamara múlt évi jelentését ismerette. Ezeknek utána pedig a közgyűlés a kamara jövő évi költségvetését állapította meg. Ezután a választásokra került a sor. Egyhangú határozattal megválasztotta a közgyűlés elnökéül Széll Akos szegedi kir. közjegyzőt, a közjegyzői kamara eddigi kiváló vezetőjét. Megválasztották továbbá rendes kamarai tagoknak: Abafy Aurél, Mezey Zsigmond, Szentes Vidor, Vissy Károly, pöttagoknak: Koczkar Zsigmond zombori és Szilágy János ujvidéki kir. közjegyzőket. A választás megejtése után Széll Akos elnöklete alatt ülést tartottak és megalkották a kamarát. Titkárrá ismétlenül megválasztották Szentes Vidor makói kir. közjegyzőt. Ülés után Széll Akos vezetésével a testülettel tisztelgettek a kir. ítélőtábla és a kir. törvényszék elnökénél. Döbben a Kass vigadóban fényes lakoma volt.

* Jubiláris diszközgyűlés. A Bács-Kula vidéki róm. kath. néptanító-egylet 1901. évi szeptember hó 16-án diszközgyűléssel és a kalocsai „Tanítók háza” javára rendezendő hangversennyel megünnepeli fennállásának huszonötödik évfordulóját. Az ünnepély helye Bács-Kula. Az ünnepély sorrendje: 1. D. e. 9 órakor „Veni Sancte” és szentmise. II. D. e. 10 órakor diszközgyűlés az „Elefánt” szálloda nagytérképében a következő tárgyrónddel: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ünnepi beszéd: tartja dr. Mayer Béla v. püspök, főtanfelügyelő, az egylet tisztelbeli elnöke. 3. Az egylet főpartifogójának üdvözlése. 4. Az egylet 25 éves fennállásának és működésének története; felolvassa Baumann Antal. 5. Alkalmi költemény Stammer Józseftől; szavalja Leszméister Antal. 5. Elnöki zárás. III. D. u. 1 órakor diszbed a b. kulai polgári olvasóegylet nagytérképében. IV. Este hangverseny az „Elefánt” szálloda termeiben, melynek műsora: 1. Kéler Béla: „Rákóczy Overture.” Előadja a tanítók alkalmi zenekara. 2. Részletek a „Kis postás” c. operettből; éneki Sztojkovits Zórka urhölgy, zongorán kiséri Braunhoffner József. 3. Rákóczy Ferenc Rodostón, melodráma Várady Antaltól. Zenéjét szerző id. Abrányi Kornél. Előadja dr. Ormay Kálmán urnó, zongorán kiséri Rémai Antal urnó. 4. Beschnitt I.: Oszsián.” éneki a kulai dalárda. 5. Költemény. Szavalja Baumann Antal. 6. „Biha-érzeigője”, szerző Zsadányi Armand. Előadja hegedűn Klazsik Lehel, zongorán kiséri Braunhoffner József. 7. Záró kar.

† Halálozás. Bán Lajosné, szül. Kukis Hermina folyó évi szeptember hó 11-én éjjel életének 38-ik, boldog házasságának 18-ik évében 16 havi kinos szenvedés után földi szenvedéseitől teste megváltott, lelke felszállt a Mindenhatóhoz. Temetése folyó hó 13-án, ma d. e. 10 órakor tartatik meg Baján Tópart-u. gyszázházban. Az engedezett szent mise áldozat 13-án reggel 7 órakor fog a szent István templomban a Mindenhatóknak bemutatni Lukits Hermina zombori születesű volt: leánya néhai Lukits Mártinnak.

* Hogy várják Pécsot a királyt. Pécssett mint minden királyjárás előtt, most is versenyre keltek a háztulajdonosok, hogy kicsinosítsák épületeiket. Különösen azon hosszú utvonalon mentén, melyen a király kíséretével végig fog haladni, csaknem valamennyi házat tatarozták. Rendbe hozzák az utvonalakat is és későülnek a diadalkapuk is. A püspöki rezidenciához vezető diadalív, melyet Piacsek Gyula tervei szerint készítenek, jobbra már elkészült, és a Habsburg várkastély tetőzetét már be is festették a patinával, úgy, hogy ezen alkotmány tényleg jól fest.

A vár tornyán öt tárogatót fogadja ő felségét, akik kürtszóval jelzik ő felsége közeledését. A tárogatók 12. századbeli díszben vannak, melyet a budapesti kir. opera intendansa becsítozott az opera ruhatárából rendelkezésre. A jótékony nőegyletnek hölgyei a templom előtti térségen foglalnak helyet. A oszokot, melyet a hölgybizottság nevében a főispán neje nyújt át ő felségének, arannyal himzett szalaggal látják el.

* A rendőrség figyelmebe. A polgárok egészségi ügyének előmozdítása és minden fertőző betegségtől való megóvása kétszertelenül hatáskörébe tartozik a rendőrségnek. Emiatt figyelmét felhívjuk arra, hogy a betévisárokon oly egyének is árusítanak, kik ragadós szembajuk, hogy ez veszélyes, nyilván való, mert könnyen történhet fertőzés az elárusítással. Különösen a csirke és gyümölcspiacon találunk ilyen betegeket. Ha az állatok közt levő betegségek miatt zárlatot lehet és kell felállítani, mennyivel inkább kell polgáraitunk jólétét és egészségét őrizni; miért is felhívjuk a rendőrséget, tartson szemlét az árusított között és az ilyen betegségeket tiltsa el az árusítástól és vegye hatóságilag gyógykezelés alá.

* Javító és pótló érettségi vizsgálatok. A zombori felsőkereskedelmi iskolában a javító és pótló érettségi vizsgálatok szeptember hó 17-én veszik kezdetüket; teljes vizsgálatra jelentkezett 4 és javítóvizsgálatra 3 tanuló. A vallás-és közoktatásügyi miniszter részéről biztos Schmidt Sándor dr. Kiss József műegyetemi dékán és a kereskedelmiügyi miniszter részéről biztos Szarvady Lajos kereskedelmi és iparkamarai elnök. Az érettségi írásbeliek szeptember 14-én értek véget.

(Nagyothallóknak. Egy gazdag urnó, a ki Dr. Nicholson mestersége fűdobja, által nagyothallásából és fülzúgásából teljesen kigyógyított, intézetének 25.000 forintjaj ajándékot adott oly czébből hogy olyan siket és nagyothalló személyek kiknek nincs módjukban a fűdobokat megszerezni, azokat ingyen megkaphassák, Levelek: 6240 sz. alatt Nicholson, „Longcot” intézetének Gunnersburgh, London-W. czimzendők.

Tanügy.

Tanügyi miseriak O-Kanizsán.

O-Kanizsán a hosszú éveken keresztül emlegetett apáca zárda végre valahára megnyitott. Ez a pazar fényvel és pompával épült és berendezett zárda 12 éven keresztül tartotta O-Kanizsa község elemi iskoláit törvénytelen, rendezetlen állapotban. Az iskolaföntartó, midőn már teljesen kényszerhelyzetbe jutott építetteit iskolákat, de azokba az iskolaszék csak ideiglenesen választott tanítókat a zárda főlépültéig. Az ideiglenes állások száma fűszaporodott 4-re; kik közül kétöt az utóbbi időben napidíjas tanító, illetve ovodiskisasszony cserélt föl. Ha valaki a tanítói állások rendszeresítését sürgette, rögtön a zárdaival hozakodtak elő és erősen hangoztatták, hogy annak felépültével rendezendik azokat. Ellehet képzeleni, mily kínosan várták úgy az ideiglenesen alkalmazott tanítókat, valamint a szülők is a zárda felépültét. A szülők beleantak, hogy gyermekeik túl zsúfolt osztályokba — hol 100—120 tanuló szorongott járjanak, megunták továbbá azt is, hogy gyermekeiket 1 frt napidíjért alkalmazott ovadás kisasszonyok tanítsák.

A zárda felépült, elérkezett az elemi iskolák végleges rendezése. Sajnos azonban az iskolaszék ahelyett, hogy segítene volna a bajon, inkább rontott. Miután a zárda

megnyitott, az eddigi leányosztályok megszűntek. Ebből kifolyólag szükségessé vált arról intézkedni, hogy a zárdaon kívül lévő osztályok miként helyeztessenek el, lany tanító szükséges, melyik tanító, milyen osztályt tanítson? E végből az iskolaszék egy bizottságot küldött ki és megkereste a tanítótestületet is, hogy az osztályok elhelyezése tárgyában egy javaslatot terjesszen elő.

A tanítótestület minden mellékkérdésköl eltekintve, teljesen az értesítőben kitüntetett létszámot vévén irányadóul javaslatát oly módon készítette el, hogy az apáca zárdaon kívül föntartani vél: 2 első vegyes és 1 első fiu osztályt, 80—80 tanulóval; 2 második vegyes és 1 második fiu osztályt 75—75 tanulóval; 2 harmadik fiu osztályt 61—61 tanulóval; 2 negyedik fiu osztályt 65—65 tanulóval és 1 ötödik, hatodik ezideig is egyesített fiu osztályt 80 tanulóval. A bizottság ezen javaslatnak az I. II. V. VI. osztályokra vonatkozó részét elfogadta, a III. IV. osztályokat pedig illetően osztotta be: egy III. fiu, egy IV. fiu és egy III. IV. fiu osztályt 80—80 tanulóval.

Ezen javaslatok f. hó 10 én kerültek az iskolaszék elé, hol Szabados Pál s. lelkész szép megindokolással és megdöntően érvekkel bebizonyította, hogy mily káros a III. IV. osztály egyesítése; bebizonyította, hogy mily előnyös a középiskolákra, ha a IV-ik osztályban csak a törvényes létszám a 60 van még; előadta továbbá azt is, hogy a két III. és két IV. osztály föntartása a község csupán csak 500 frt évi kiadás többletet röp. Ajánlja a tanítók javaslatának elfogadását.

Ezzel szemben Dr. Király Sándor ügyvéd, mint a kiküldött bizottság tagja, ragaszkodik a bizottság javaslatához, azt mondja, hogy nézete szerint, mindegy, ha 40 vagy 80 tanuló van egy osztályban, nem a túl zsúfolttság az oka a IV. osztály gyengeségének, hanem a tanító. Hogy lehet ilyen mondani ügyvéd úr? Ellelede már, hogy 1900. év nov. hó 23-án a IV. osztály látogatási naplóból a következőket írta: „Látogattam 1900 Nov. 23-án az osztályt túltöltöttnék találtam; a mi tekintve, hogy ezen osztályból a fiúk már a középiskolákba mennek; igen hátrányos.” Dr. Király S. s. k.

Ezután bírálgatni kezdi az egyik, másik tanító képességet, holott ahhoz semmi joga nincs. Ügyvéd létére tudhatná, hogy a tanítói oklevél a tanító minden osztály vezetésere képesíti, azt pedig tapasztalhatta hogy mily nehéz a diplomához jutni...

Népszerűség hajhászása mániában szenvedvén, azt mondja, hogy a tanítók egyebet nem tesznek, mint fizetés felemelést és korpótlékok keresnek. Uram Isten, hát ő mit csinál? Blenged ő jogos követeléséből egy karcajzért is a községnek? Csinál egy karcolást ingyen? Hát miért nem engedte el a községnek a kurialisták pörében felmerült költséget? Pörölt évekig és végre a község terhére kiegyezett...

Az igen tisztelt iskolaszéknek többsége a helyett, hogy a tanítókat nyomja, jobb volna ha azon fáradoznék, hogy a zárda felépültével, az ideiglenességeknek vége lenne; és a nyugdíjazás, valamint elhalálozás folytán megürült rendszeres állásokat, ne megint ideiglenes tanítóval, ideiglenes tanítói javadalmazás mellett, töltötte volna be.

Leszámolás.

Ime az aranjucci szép napoknak vége már. A kinek öt esztendő előtt mandatumot juttatott a sors kegye, vagy választói bizalma, az ma ép olyan közönséges halandó, mint akár a sarki hordár. Hiába, mi sem örök és a legszebb öt évnek is egyszer csak vége kell, hogy szakadjon. Most újra előállanak a volt képviselők és

mások is, hogy pályázzanak az ország bizalmára. Bizony már rég nem volt annyi jelölt mint most és ami jellemző, már rég nem volt annyi kormány párti jelölt. Ennek Széll Kálmán példátlan népszerűségén kívül még az az oka, hogy tulajdonképpen nincs is ellenzék.

A ki nem negyvennyolcas, hanem hatvanhetes alapon áll és a ki nem akar egy oly extrém pártnak, mint a néppárt zászlaja alá szegődni, annak nem marad más hátra mint kormánypárti programmal felépíteni. Ennek ugyan az a következménye, hogy a kormányelnök lobogója alá a legkülönbözőbb pártok, frakciók és árnyalatos csoportosulnak.

Van a kormánypárti jelöltek közt agrárius, merkantilista, ó- és újszabadelvű, van aki a gazdák, van aki a kereskedők pártját fogja, sőt jól szemügyre véve még az egyházpolitikai törvények felett sem egészen megegyezők a vélemények.

Legeklatásabb bizonyítékai a jelen állapotnak a günci levél és a rája való felelet Tisza Kálmán nagyváradi beszámolója. Még itt az agrárius riadó fújták teli tüdővel, addig Váradon az u. n. ó-szabadelvűek ásták ki újra a csatabárdot. Ezek ugyan cseppet sem paradicsomi állapotok, sőt hogy az ó-testamentumnál maradjunk, inkább bábeli zürzavarhoz hasonló.

De ez úgy sem tart soká. Széll Kálmán sokkal tapasztaltabb, előbbrelátó politikus, mintsem hogy az ilyen helyzet veszélyét fel nem ösmerné. Az új választásokat már mindenesetre úgy fogja intézni, hogy ez az áldástalan, meddő sokféjűség a kormánypárton megszűnjék és az eddigi érdek és clique-csoportosulás helyett egy valódi Széll Kálmánpárt kerüljön ki a választási urnákból.

Könnyű lesz a választásokat úgy intézni annál is inkább, mert az ország választóközönsége is így óhajta. A tavasz óta folyton érkezik a vidékről nemesak üdvözlő levelek és táviratok, hanem valószínűs nyilatkozatok, a melyekben az illető terület lakossága nyíltan és határozottan azonosnak vallja a maga politikáját Széll Kálmán politikájával. Mindez azt jelenti, hogy az ország maga is azt akarja, hogy egy erős egységes párt a kormány mellé, a mely, ha tán nem is lesz oly túlnyomóan nagy számú, mint a jelenlegi, de elvei szilárdságával, lelkesedéssel s munkaerővel meg munkakedvvel diadalra vigye azt a politikát, melynek zászlajára Széll Kálmán írta ki, hogy:

„Jog, törvény és igazság!

És ha az új párt erős, egyöntetű lesz, ha nem kell a legveszedelemesebb, a saját pártbeli ellenségektől tartani, akkor majd nyíltabban és határozottabban lehet fellépni a vakondok, a turás és úskálódság nagymesteri ellen. A kik minden politikai ambíciójukat abba helyezték, hogy egy netlenséget támazzanak a kormányelnök és hívei közt és úgy megakasszák a béke üdvös munkásságát. Nemesak az ellenzékot, de ezeket is készületlenül találta a parlament hirtelen feloszlata.

Ha különben a hirtelen feloszlatszól szó van, megemlítjük azt a sok helyütt táplált nézetet, hogy ennek a hirtelen feloszlatsának külpolitikai oka van. Oroszországnak ugyanis egy nagyhercegi látoga-

tás fejében sikerült az engedékeny Bolgariától két tengrei kikötőt kicsikarni. Ők azonban nem elégszönek meg ezzel, hanem katonailag is megszállották az Aldunát. Már pedig ez beleütközik monarkiank hatalmi érdekszerfájába és ellenkezik különösen azzal a konvenczióval, a melyben a két hatalom a Balkánkérdést illetően egymással megállapodott.

Nem lehetetlen tehát, hogy ezt az orosz előrenyomulást Bécsben nem nözik tétlenül, sőt vannak a kik tudni akarják, hogy a hadsereget mozgósításra készen tartják.

Alkotmányos országban azonban az utonczjuzalékot az országgyűlésnek kell megszavazni. Már pedig ha az országgyűlést csak október elején oszlatják fel, november közepe előtt aligha van parlament és ha akkor — a mitől a jó Isten mentse meg — oroszországgal a dolog komolylyá válnék, a véradót nem lehetne alkotmányos módon megszavazni.

Akár igaz ez, akár nem, csak jele ó felsége és karmánya kiváló tiszteleteinek az alkotmány előtt. Ne is adja Isten, hogy a jövő vagy más valamilyen parlament elé ilyen dolgok kerüljenek.

A béke munkássága képezze ennek is a jövő képviselőházak programját, mert a béke kulturumunkáira valóban nagy szükség van az országnak.

A zombori vonatok érkezése és indulása.

Érvényes 1901. évi május hó 1-től.

Érkezés.

Szabadka felől:	
6 óra 46 percz regg.	3 „ 34 „ délután
8 óra 34 percz este	Gyorsvonat:
7 óra 22 percz este	Gombos felől:
11 óra 23 percz délel	8 „ 15 „ este
Gyorsvonat:	8 óra 18 percz regg.
Baja felől:	3 óra 23 percz d. u.
6 „ 25 „ regg.	Ujvidék felől:
6 óra 30 percz regg.	11 „ 18 „ délelött
7 „ 00 „ este	

Indulás.

Szabadkára:	
4 óra 44 percz regg.	11 „ 30 „ délelött
8 „ 35 „ este	Gyorsvonat:
8 óra 22 percz regg.	Gombosra:
3 óra 41 percz délu.	7 „ 00 „ reggel.
Gyorsvonat:	7 óra 26 percz este.
Bajára:	7 óra 05 percz regg.
4 „ 05 „ délután	Ujvidékre:
2 óra 55 percz regg.	6 „ 51 „ este
3 „ 51 „ délután	

Nyílttér. *)

Foulard-selyem 65 krajczár

1 ft 65 krig miként blousok és ruhákra, úgyszintén, „Henneberg“-selyem fekete, fehér és szines, 65 krtól 14 ft 65 krig meirentik mindenkinek portó- és vámmentesen házhoz szállítva. Minták postalafordulattal Schweizba dupla portó jár.

HENNEBERG G. selyem-gyáros (es. és k. udvari szállító) ZÜRICH.

A legjobb és legegészségesebb

ÜDÍTŐ-ITAL

oly mint az utazó ital kitűnően kedvel és borra, ocska vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű vegyületek ad...

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legjobb és leggyorsabb

SÁVANYÚ-KÖR

olja a szomját, hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

**Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvényénél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,**

Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatású.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetenyekben** vagy **húgy-savas vesehomok és vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

(* Ezen rovatért nem felel a szerk.)

**Egy jó karban levő
födött hintó
lovakkal és szerszámmal együtt
eladó;**

esetleg **lovak és szerszám nélkül** is, vagy külön. **LUX MÖR, Bezdán.**

Nősülni

óhajt egy csinos 26 éves róm. kath. hitvallásu, önálló jó üzlettel bíró fiatal ember. Vidéki házassági közvetítő kérélik czímet feladni. Ajánlatok „Egyszerű jó háziaszony 77“ jelige alatt e lap kiadóhivatalához.

TROPON a legjobb tápláló és erősítő szer.

TROPON ösztörte táplálóból, mint a hus, melynek legfontosabb bészét: **fehérnyéjét** tartalmazza.

TROPON növeli az **egészségesek** testi erejét, megakadályozza a betegek elgyöngülését, siettel az **üdüők megerősödését.**

TROPON megbecsülhetetlen minden ama betegségekben, melyekben könnyen emészthető és bőséges táplálékra van szüksége a betegnek

TROPON nélkülözhetetlen táplálékka azért mindazoknak, kiknek rossz a gyomruk, betegek a beleik, gyöngék az idezeik, a kik vérszegények, köszvényesek tüdőbajosok, cukorbetegék és más olyan bajokban szenvednek, melyek a rendes étellekkel való táplálkozást lehetetlenné teszik.

TROPON nemesak a legjobb, hanem a legolcsóbb fehérs nyekészítmény is. Ára: 100 grm. 1 kor 20 fillér.

TROPON kapható minden gyógyszerárakban.

1593 sz.
1901.

Hirdetmény.

A kalocsai érsekerudalmi igazgatóság közhírré teszi, hogy az érsekség tulajdonához tartozó és Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun megye alsó részében a Duna mindkét oldalán fekvő dunai erdőkben, valamint Pest és Bács megyében fekvő homoki erdőkben 1901. évre üzemtervileg kijelölt vágások fája lővön, zárt írásbeli ajánlatok mellett vágásonkint eladatni fog. Minden egyes vágásra külön ajánlat teendő; egy vállalkozó azonban több ily egyes ajánlatot egy levélbe is foglalhat. Ezen ajánlatok 1 koronás bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátva.

1901. évi október hó 8. napján kedden d. e. 10 óráig

az uradalmi főpénztárban nyújtandók be.

Ezentul érkezett, vagy utóajánlatok semmi szín alatt sem fogadtnak el.

Az árverési feltételek az uradalmi igazgatóságnál s a kalocsai, doromlási, ó-süködsi és sz.-istváni erdészeknél megtekinthetők.

Az eladandó vágások a következők:

Sorszám	Az erdő megnevezése	A vágás területe		meghagyandó magfák drb.	Jegyzet	Becsár	
		kat.	hold			korona	fill.
1	Várszegi 40 éves vágás	26	03	18	—	11957	90
2	Taplósi 40 éves vágás	3	75	14	—	1150	80
3	Dokomlási 20 éves vágás	14	48	10	—	3839	—
4	Taplós-Lehőcz maláti 20 éves vágás	3	81	13	1899. évről maradt	402	—
5	Taplós-Lehőcz maláti 20 éves vágás	14	48	12	1898. évről maradt	1536	—
6	Küldoromlási 40 éves vágás	7	32	7	—	795	—
7	Küldoromlási 20 éves vágás	9	87	11	Az akácok, tuskó irtási kötelezettséggel	1575	20
8	Csávoly-józsefházi 30 éves vágás	58	64	—	Tuskóirtási kötelezettséggel. Kiadandó 68 erdei öl patronatusi kemény bofa. A fatömegben circ. 129 m ³ szerfa basított szőlő kavának is alkalmas	4116	50
9	Rezéti 40 éves vágás	14	09	12	62 m ³ szerfa	8261	38
10	Rezéti 20 éves vágás	37	37	Minden tölgy	—	5923	25
11	Gemenczi 40 éves vágás	28	74	20	89 m ³ szerfa	11619	08
12	Gemenczi 20 éves vágás	12	18	Minden tölgy	—	2773	20
13	Panduri 40 éves vágás	19	27	16	—	8597	60
14	Pörbölly 40 éves vágás	50	28	48	—	24111	12
15	Gyűrűsalj 40 éves vágás	22	04	30	—	6871	20
16	Csertai Dunaszakadás	0	40	—	Tuskóirtási kötelezettséggel	84	60
17	Alsó-Pörbölly Dunaszakadás	2	15	—	"	669	80
18	Erős-Alj Dunaszakadás	0	94	—	"	176	—
19	Alsó-panduri Dunaszakadás	4	16	—	"	1156	—
20	Közép-panduri Dunaszakadás	2	32	12	"	42	—
21	Felső-panduri Dunaszakadás	1	34	—	"	69	20
22	Fácánysói 40 éves vágás	7	29	—	Vágás évő által kiadandó 20 erdei öl kemény hasabfa	1330	—
23	Fácánysói 20 éves vágás	1	08	—	Tuskóirtási kötelezettséggel	78	—

Kalocsa, 1901. évi szeptember hó 6-án.

Az urad. igazgatóság.

 Tuna Gusztáv áruháza
ZOMBOR.

Király-vászon-vállalat gyári raktára.
Mélyen tisztelt Asszonyom!

Van szerencsém becses tudására hozni, miszerint összeköttetésem folytán sikerült a páratlan minőségű **«Király-vászon»** gyári raktárát megnyernem.

Példátlan módon nyilvánul a hölgyközönség meglegedése ezen **«Király-vászon»** iránt, mely körülmény arra indított, hogy egy végett t. czimére kegyes megtekintés végett küldjek.

A legnyomatékosabban kérem mellőztassék ezen vásznat **kibontva megtekinteni**; minősége és tartósságáért a kezességet mindenkorra elvállalom.

Ezen vékonyabb, mindenféle fehérneműre alkalmas 84 cm. széles **«Király-vászon»** 23 méter (rég 30 rőföt) tartalmazó végben **gyári áron 8 frt. — krért (16 korona)** t. czimédnek legjobban ajánlhatom.

Kiváló tisztelettel
TUNA GUSZTÁV.

Mellékjövedelem.

Intelligens urak, foglalkozásukra való tekintet nélkül, minden állással összeférő **mellékjövedelemre** tehetnek szert.

Nem kell hozzá sem szakismeret sem nagy faradság.

Barátaik, ismerőseik körében kell csak tevékenységet kifejtjenők e minden kétségen felül tiszteletreméltó **mellékjövedelemi** forrásnak minél nagyobb mértékben való kiaknázása végett.

Teljes felvilágosítás azonnal adatik.

Akik erre vállalkozni hajlandók, küldjék pontos címmel ellátott ajánlataikat, (melyek rögtön továbbíthatnak) „**Mellékjövedelem**“ jelű alatt az

„**Általános Tudósító**“
hirdetési osztályhoz,

Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

Vásárokat látogató és házalóknak!

Kiabáló gumifujók, gombolyúk és hosszuk, ördög-kolbász, gigerli és szivarfujók minden színben Elefántormány madárhanggal. Füllemüle fuvola, meglepően madárhangot utánoz. Szaladó fénylő egerek. Repülő gumi kolbász (nagy hez Hasmenő gigerlik, hashajtó pilulákkal. Ezenkívül mindenféle legujabb játékok és mulattató czikkek a legjobb minőségben kapható

M. Hacker's Söhne,

Bécs VII., Neubaugasse 20.

Nagybani árukereskedésében, utánvétel mellett, csakis megelőzőleg beküldött foglaló ellen Pontos és szolid kiszolgálás Mustraküldet 1 korona.

Petroleum világosságot fokozó készülék!

Világhírű találmány! a legegyszerűbb kezelés és teljes veszélytelenség mellett intenzív fehér és Auer-féle lámpafényt megközelítő világosságot eszközöl

80 gyertyafénynek megfelelőleg és 30%-toli petroleum megtakarítás mellett, használható mindenféle petroleumnál, egy liter petroleum égési tartamát 12 óráig nyújtja, a készülék mindennemű petroleum lámpára alkalmazható.

Megrendelhető:

HUBER ÉS TARSA,
BÉCS, I. Kohlmarkt 5. sz.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.
Képviseelő keresztetik.

KI AKAR egyéves önkéntes LENNI?

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészítésgükre és foglalik záruk való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntes jogot.

A ki már sor alatt állott, elkésett. Születési év közlendő Prospektust ingyen és bérmentve küld: 56921

LICHTBLAU ALBERT
a katonai előkészítő tanf. igazgatója,
Debrecenben.

Tanblizottság: eddei DRAUGENTZ JÁNOS ny. magy. kir. honvédezerede és MAYER ADOLF ny. csasz. és kir. őrnagy.

Felügyelő: a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium megbízásából a tank. kir. főigazgató.

Gyümölcs, főzelék és húsconservákat, aszalt-főzeléket ajánl a legjobb minőségben az „Első Kecskeméti CONSERVGYÁR”

Kecskeméten.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

12845. szám 1901.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szt.-Mihály

országos vásár

I. évi szeptember hó 26-ától bezárólag szeptember 30-áig fog megtartatni. Szept. 26. (csütörtök) 5 óra reggel előtt az állat felhajtás tilos. Temesvárott, 1901. évi augusztus hó 19-én.

A városi főkapitányságtól.

BANDL REZSÓ
főkapitány.

Bánati ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés vásár.

Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és iparvásár.

ISzivattyúk MÉRlegek,

minden neme házi és nyilvános czélokra, a mezőgazdaság-, építkezési- és iparnál.

Csővek, tömlők, csapok stb. stb.

Szivattyú és gépgyártási betéti társaság

W. GARVENS, WIEN, { I. Schwarzenbergstrasse 6.
I. Wallfischgasse 14.

Kapható: technikai és gépiüzletekben, kútkészítőknél stb.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

Egyéves önkéntes urakat

a legutányosabban és a legkielégítőbben felszerel az előnyösen ismert, elsőrangú cs. és kir. egyenruházati czég

Petrovits Mladen

serb kir. udvari szállító

A cs. és kir. 23. gyalogezred 10 éven át volt ezredszabója.

Budapesten IV. Koronaherczeg-utcza 5.

Költségvetéssel készséggel és azonnal szolgálók.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA

Az arezbőr szépi-RIZSPOR

tése és finomítása. legegánsabb toillette-, bál- és szalon-puder teher, rozsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elsmerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz.

Taussig Gottlieb

cs. és kir. udvari toillette-szappan és illatszergyár,
BÉCS I., Wollzeile 3. sz.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Zs. kereskedő-czégnél.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr. küldése utánvétel vagy az összegelölges öbe küldése után.

ECKERT-EDELRAUTE

dietikus

természetes likör

magas hegyeségi füvekből, desztillálva, jóízű, gyomorérsítő vadászatokon vagy úton, a vízhez keverve, kitűnően frissítő

Legjobban ajánlott

házi szer.

Csász. kir. szabadalmazott

likörgyár

ALB. ECKERT, GRAZ.**Jó házikoszt.**

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Zomborban, Kossuth Lajos-utca (a Sztjokovits-féle házban)

kifőzdet

létesítem, hol minden tekintetben a legjobb polgárius kosztot szolgáltatom ki, úgy házban, mint házon kívül is.

Nem közönséges borostyán vagy borszeszlakk, hanem könnyen illő készítmény szép fényvel, erős elfedő hatással és gyors száradással. A padló kiválóan elegáns külsőt nyer.

Uj Nagyszerű Uj
máz padlóra, falakra, bu-
torokra, stb.

„EOLIN-LAKK“

törvényileg védve.

Befüdi a régebbi fényezéseket, kapható 5 féle színben.

Azonnal szárad szagtalan.

Szín és fény egy behuzással.

Tartósság szavatolva.

Zomborban: Paresetich Károlynál
Deák Ferenc-körút 205

Előzetési felhívás.

Waidmannsheil

képes folyóiratra vadászat, halászat és ebtenyészésre. Waidmannsheil-nak Ausztria-Magyarország összes vadászati lapjai közt a legnagyobb elterjedése van.

Előkelő kiállítás, jó kritikák, pompás képzés.

Ára negyedévre 2 korona.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen és bérmentve küld a Waidmannsheil kiadóhivatala Klagenfurt.

Millenniumi kiállítás 1896: Nagy millenniumi érem.

STAHEL és LENNER**BUDAPEST.****Trieur- és lemezlyukasztó-gyár**

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugati pályaudvar közli.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű Trieur-ök: a kontoly és hűkkönynek a buza

árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieur-ök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lenecsetisztító és osztályozó Trieur-ök: az árpa kiválasztására és a lenese osztályozására.

Oszályozó Trieur-ök:

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller,

illetve Mayer reudszerű trieur-ök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieur-ökre átalakítását. Malom Trieurhengerek vagy burkolotai.

Lynksztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági czelokra.

Arjegyzekek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kellős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval. A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók.**Szőlő és gyümölcs zuzók**

és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrölők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalására, gyümölcs-vágó és hámozógépek, legujabb szerkezetű szab. önműködő „Syphonia“ gyümölcs és szőlővesző permetezők, gyártanak és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

es. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BECS, II. Táborstrasse 71.

Kítüntetve 450 arany, ezüst és bronz éremmel.

Arjegyzekek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusítók felvételnek.

Permanens képes levelező-lap kiállítás.

Hecht B.

képes levelező-lap központi áruháza, könyv-, zenemű- és papirkereskedése,

„az új képes levelező-laphoz”

Zomborban,

Trefort-utca, a gőzfürdő átellenében.

Legnagyobb és legszebb választék. — Bámulatos olcsó árak.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Permanens képes levelező-lap kiállítás.

Minden nap újdonságok érkeznek a külföldről.

Minden nap újdonságok érkeznek a külföldről.